

Discurs de la Dra. Margarita Arboix en l'acte de presa de possessió del càrrec de rectora de la Universitat Autònoma de Barcelona

Benvolguts conseller, alcalde de Cerdanyola, rector de la UAB, president del Consell Social de la UAB, secretari d'Universitats i Recerca, secretari de Salut Pública, director general d'Universitats, rectors de les universitats catalanes, degans, caps de departament i directors d'institut, companys, amics, família,

És un gran plaer, per a tot l'equip que encapçalo, que avui ens acompanyeu, en aquest dia tan important per a la UAB i que es produeix de manera democràtica, i amb gran responsabilitat, cada quatre anys.

Abans de començar, permeteu-me recordar els companys que ens han deixat últimament i, en particular, un amic i company pedagog que avui seria feliç de ser amb nosaltres i aportar el seu talent per mantenir i, si és possible, millorar la UAB. Em refereixo a Ferran Ferrer, catedràtic de Pedagogia. Ens acompanya la seva vídua i vull dir-li: Anna M., tu saps molt bé el que ell pensava de la UAB i com se l'estimava, és un gran dolor que avui no puguem comptar amb ell en l'Equip de Govern.

També voldria sortir del guió i agrair a Ferran Sancho haver donat tot el que era a les seves mans per conduir la UAB, juntament amb el seu equip, en particular en els moments complicats pels quals ha passat la UAB aquests últims anys.

Per començar, vull donar les gràcies a tots aquells que heu confiat en nosaltres per dirigir la UAB els propers quatre anys, i afirmo amb rotunditat que, a partir d'ara, tenim l'absoluta voluntat de ser l'equip de govern de tota la comunitat de la UAB. També em congratulo que la UAB hagi demostrat novament la seva capacitat d'escollir dones rectores, fent un clar reconeixement a la igualtat de gènere. Això demostra que som una universitat oberta, que entén que els homes i les dones tenen capacitat de dirigir la Universitat independentment de quin sigui el seu sexe.

En aquesta etapa que avui comencem, en un moment de crisi econòmica i social, amb canvis de paradigma polític, en què és fonamental el paper de la universitat pública, volem reafirmar el nostre compromís amb la defensa de la universitat pública com a espai de reflexió, de debat i de llibertat, que compta amb autonomia per prendre les seves decisions, on la docència i la recerca es desenvolupen amb un nivell d'excel·lència i on les persones (estudiants, professorat i personal d'administració i serveis) són la prioritat.

Per tant, volem deixar clar que els problemes de les persones ocuparan el primer lloc de les nostres polítiques i això es concreta en la voluntat de treballar per:

- Estabilitzar el professorat i el PAS en situacions d'interinatge i precarietat.
- Establir una carrera docent i una carrera professional per al professorat i el PAS, respectivament.
- Aconseguir la promoció de titulars i agregats a càtedra, constatant així el camí natural de la carrera acadèmica.
- Oferir als estudiants una formació d'excel·lència i mecanismes de participació adients per defensar els seus interessos i aportar idees i propostes que millorin la UAB.

Per fer-ho, necessitem que l'administració pública catalana i l'estatal, en allò en què tenen competències, comparteixin amb nosaltres el principi que les universitats són imprescindibles per a l'evolució social i tecnològica del país. Sense una universitat de qualitat en què la docència i la recerca siguin capdavanteres és difícil pensar que tinguem ciutadans cultes, crítics i ben preparats per assumir els reptes que trobem en el si de la nostra societat, o que puguem fer una transferència del coneixement qualitativa i quantitativa que faciliti la innovació i la modernització que «els nous temps» ens reclamen constantment.

Som conscients que el país està passant per moments difícils. No obstant això, pensem que és possible fer un pla que, de manera progressiva, doti les universitats públiques d'un finançament adient per fer front a aquests reptes, recuperant també els deutes que la Generalitat té reconeguts amb nosaltres. Per tant, conseller, us demanem que no continuïn les retallades. La UAB ha perdut en aquests últims anys prop de 60 milions de pressupost, i en les altres universitats públiques ha passat una cosa similar. França, Itàlia i altres països del nostre entorn europeu, tot i tenir també situacions socials i econòmiques complicades, han decidit apostar pel sector públic i han incrementat el finançament o, com a mínim, l'han mantingut, perquè entenen que les universitats són un element clau en la innovació i el sosteniment d'un país. Per tant, conseller, us demanem que el Govern de Catalunya faci un esforç perquè anem recuperant els nivells de finançament d'anys anteriors i que no hi hagi un increment de la matrícula per als nostres estudiants.

I parlant de finançament, no podem oblidar les taxes que paguen els nostres estudiants. No és acceptable que estudiar un grau en altres comunitats autònomes costi un terç del que costa a Catalunya. Els ciutadans catalans paguem els mateixos impostos que un andalús o un madrileny i, per tant, tenim els mateixos drets a l'hora de fer uns estudis universitaris.

Aquests aspectes enllacen amb el problema que hem denominat «3+2». És necessari un debat sobre el 3+2 que aplegui professors i estudiants de cada centre, perquè, utilitzant la feina feta des del començament del Pla de Bolonya i amb la reflexió desenvolupada entorn de les acreditacions, decideixin quines competències han d'assolir els estudiants que cursen un determinat grau i de quina manera ho han de fer, si en 3, 4 o 5 anys. I aquest tema s'ha de treballar amb les altres universitats.

A més, aquest debat també inclou el tema de les taxes universitàries. Com ja hem dit durant la campanya, nosaltres apostem perquè els estudis de grau i postgrau oficial subvencionat tinguin el crèdit al mateix preu. No té sentit que l'estudiant que cursa Veterinària, Farmàcia o Medicina, amb estudis obligatoris de 5 o 6 anys, pagui el mateix preu per crèdit durant tots els anys d'estudi i surti amb la doble titulació de grau i màster i, al contrari, el que cursa Dret, Ciències de l'Educació o Psicologia hagi de pagar 5 anys obligatoris, 4 anys a un preu i el 5è a un altre preu molt més elevat.

Sabem que la Generalitat té la voluntat que en els primers 4 anys, tant si el grau és de 3 anys com si és de 4 anys, l'estudiant pagui el mateix i que en el 5è any s'augmentin els preus. Us demanem que feu un pas més i que el crèdit del grau i el del màster oficial subvencionat sigui el mateix. Això permetria que molts estudiants que avui abandonen la universitat en acabar el grau continuessin els estudis, possiblement canviant d'universitat, fent un màster que, segons els seus interessos, els donés facilitats per a l'ocupabilitat.

Volem treballar de costat amb les altres universitats públiques, per arribar a consensos que ens permetin afrontar conjuntament totes aquestes problemàtiques. Creiem que cal potenciar l'ACUP perquè sigui la veu de les universitats públiques i es faci escoltar en el Parlament, davant dels partits polítics, davant la societat i com una sola veu en les reunions de la CRUE. Tenim unes universitats públiques de gran qualitat i hem de ser capaços de liderar debats, aportant idees i fent possible que no prosperin noves normes sense escoltar la nostra opinió.

En l'àmbit de la recerca, els professors i investigadors de la UAB han fet grans esforços per aconseguir finançament competitiu i no competitiu i això ha permès obtenir grans resultats científics que s'han publicat en les millors revistes d'impacte del món. Majoritàriament, aquests diners han arribat de fons de l'Estat i de la Unió Europea. Estic convençuda que els professors i investigadors continuarem competint amb èxit per aquests fons, però també és ben cert que necessitem que la Universitat tingui una estructura de gestió dels recursos àgil i potent, que faciliti la vida als nostres professors i investigadors i que els permeti afrontar amb condicions millors els reptes de la transferència. Ens comprometem a fer tot el que estigui a les nostres mans per potenciar una estructura d'ajuda a la recerca potent i eficient. I en aquesta línia també us demanem, conseller i secretari d'Universitats, que cuideu aquests aspectes de la nostra tasca i que els tingueu en compte de manera prioritària, i que no se'ns discrimini, com en el passat s'ha fet, a favor dels grans centres de recerca de Catalunya. Avui les universitats catalanes ocupen els primers llocs dels rànquings estatals, i a Catalunya, en molts casos, estem per sobre dels centres CERCA. En nosaltres trobareu la fidelitat i l'amor per la recerca i sabeu molt bé que això aporta el prestigi i el reconeixement de Catalunya en la resta de l'Estat i en el món, i que els bons resultats en aquest àmbit faciliten que les nostres institucions i les nostres empreses en puguin fer ús per avançar i posicionar-se de manera innovadora.

Per acabar, volem fer palesa la nostra convicció que la Universitat la fem tots: alumnat, personal d'administració i serveis, i professorat. Per tant, cal que en tot moment trobem espais de diàleg i de participació que ens permetin assolir les decisions de manera consensuada i amb un suport ampli dels sectors implicats. Ens comprometem

a treballar amb els agents socials i amb els col·lectius implicats en cada situació, per trobar així les solucions més adequades per afrontar els canvis que el dia a dia ens exigeix.

Serem transparents, posant a disposició de la comunitat universitària la informació que sigui necessària perquè les decisions es prenguin en igualtat de condicions de qualsevol dels membres i llocs de la nostra comunitat. Sabem que la informació apodera el ciutadà i, per tant, cal que tothom en puguin gaudir.

Finalment, vull dir-vos que estic orgullosa de pertànyer a la UAB, una universitat que he vist créixer, primer quan estudiava a la UB i hi veníem a fer reunions i assemblees, perquè hi trobàvem un marc més ampli de llibertats que en les universitats de Barcelona, i, més tard, com a becària i, posteriorment, com a professora. Crec que aquest sentiment el tenim arrelat els que treballem o estudiem en aquest campus. Cal mantenir la flama d'aquest sentit de pertinença i ser capaços de transmetre'l a les generacions noves que van entrant a la nostra universitat. Ara és un moment adient perquè plegats, des del respecte vers la institució que ens caracteritza, posem en marxa una profunda reflexió i avaluem el que ha estat la UAB durant aquests prop de cinquanta anys, tant per a nosaltres mateixos com per a Catalunya i tot l'entorn social amb el qual ens relacionem.

Companyes i companys, ara ja com a rectora, vull felicitar-vos pel que heu estat capaços de construir en aquests 48 anys. Hem comès errors, però també ens han servit per aprendre i, sens dubte, hem encertat la majoria de vegades, i per això som on som. I a partir del que tenim hem de continuar cap a endavant, hem de tornar a la societat el que ens dóna i hem de fer saber a la societat el que necessitem per continuar treballant.

Moltes gràcies.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 6 de juny de 2016